

INFORMACJA PRASOWA

**Myśli odizolowane.
Archiwum Galerii Foksal 1966-2016**

**26 kwietnia – 4 czerwca 2017
Pańska 3, 00-124 Warszawa
Otwarcie wystawy: środa 26 kwietnia, godz. 19.00
Wstęp wolny**

MUZEUM sztuki nowoczesnej w warszawie

Wystawa „Myśli odizolowane. Archiwum Galerii Foksal 1966-2016” to wybór obiektów z archiwum i z kolekcji najważniejszej galerii polskiej powojennej awangardy.

Wystawa swoją premierę miała w James Gallery w Graduate Center City University of New York w Nowym Jorku, gdzie prezentowana była w listopadzie i grudniu 2016 roku. Powstała w ścisłej współpracy trojga kuratorów Katherine Carl (James Gallery CUNY, NY), Katarzyny Krysiak (Galeria Foksal, Warszawa) i Davida Seniora (MoMA, NY) z okazji 50. rocznicy założenia Galerii Foksal w Warszawie. Wystawa w Muzeum Sztuki Nowoczesnej w Warszawie jest, z niewielkimi modyfikacjami, powtórzeniem nowojorskiej ekspozycji.

Inicjatorami powstania Galerii byli artyści: Zbigniew Gostomski, Tadeusz Kantor, Edward Krasiński, Roman Owidzki i Henryk Stażewski, oraz krytycy sztuki: Wiesław Borowski, Anka Ptaszkowska i Mariusz Tchorek. Celem jej twórców było poszukiwanie i akcentowanie radykalnych zjawisk sztuki współczesnej i udostępnienie artystom przestrzeni oraz środków do realizacji działań o charakterze eksperymentalnym. Istotnym założeniem było także stworzenie międzynarodowej perspektywy dla polskiej sztuki i rozwijanie bezpośrednich kontaktów z artystami i placówkami sztuki za granicą. Efektem były liczne prezentacje artystów dziś zaliczanych do czołowych postaci międzynarodowej sceny sztuki współczesnej oraz szeroka rozpoznawalność nazwy Galerii na świecie.

Wybrane materiały archiwalne stanowią pretekst do zaprezentowania Galerii jako modelowej przestrzeni artystycznej, stanowiącej efekt współpracy między artystami i krytykami, zaangażowanej w proces ciągłego dialogu wewnętrznego na temat celu i sensu istnienia tej instytucji. Na wystawie będziemy mogli obejrzeć druki: wczesne katalogi wystaw, zaproszenia oraz plakaty i ulotki, które często projektowali sami artyści, a także inne materiały archiwalne, m.in. oryginalne makiety i projekty zaaranżowania przestrzeni wystawienniczej oraz wielką ilość materiałów fotograficznych dokumentujących performansy, instalacje i spotkania towarzyskie. Ich uzupełnieniem będą zapisy dźwiękowe i rejestracje filmowe wczesnych wystaw i innych wydarzeń.

Teksty teoretyczne krytyków, którzy stworzyli filozoficzną podstawę funkcjonowania Galerii Foksal – Wiesława Borowskiego, Anki Ptaszkowskiej, Mariusza Tchorka i Andrzeja Turowskiego, prowokacyjnie postulowały konieczność przemyślenia na nowo trybu prezentacji sztuki, podkreślając jednocześnie znaczenie koncepcji artystycznych, które zmieniały zasady powstawania i rozpowszechniania dzieł. Ich kluczowe teksty tworzą element trwałego dziedzictwa Galerii Foksal, a wystawa jest także hommage dla ich teoretycznego dorobku.

Tytuł wystawy, „Myśli odizolowane”, został zaczerpnięty z tekstu Wiesława Borowskiego i Andrzeja Turowskiego *Żywe Archiwum* z 1971 roku, w którym autorzy napisali: NIE REPREZENTUJEMY HISTORII LECZ IZOLUJEMY MYŚLI. Tekst ten stanowi przykład konsekwentnego badania idei archiwum, która stała się częścią programu Galerii Foksal. Od najwcześniejszego okresu funkcjonowania Galerii archiwum było stale powracającą w ramach jej programu figurą konceptualną. Przykład działania wokół archiwum stanowiły zarówno „Panoramyczny Happening Morski” Tadeusza Kantora z 1967 roku, podczas którego w morzu zatopiony został zestaw archiwalnej dokumentacji, jak i wystawa „Żywe archiwum” Borowskiego i Turowskiego z 1971 roku, w czasie której Galerię przekształcono w punkt wymiany informacji i dokumentacji międzynarodowej sztuki konceptualnej. Wystawa ukazująca archiwum stała się następnie czymś na kształt procesu mającego na celu prześledzenie różnych sposobów prezentacji archiwum, jakie miały miejsce w historii Galerii, ze szczególnym uwzględnieniem wystawy objazdowej, która w latach 1979-1980 trafiła do Edynburga, Glasgow i Londynu.

W swoim obecnym stanie Archiwum Galerii Foksal, które jest przechowywane w drewnianych pudełkach zaprojektowanych na początku lat 70. przez artystę Krzysztofa Wodiczkę, i znajduje się w tej samej niewielkiej przestrzeni galeryjnej, odzwierciedla rolę Galerii w kształtowaniu polskiej sztuki współczesnej. Materiały te są świadectwem eksperymentalnego charakteru dzieł wystawianych w Galerii, których autorami byli m.in. tacy polscy artyści, jak Zbigniew Gostomski, Maria Stangret, Tadeusz Kantor, Edward Krasiński, Krzysztof Wodiczko, Jarosław Kozłowski czy Stanisław Dróżdź. Archiwum tworzy jednostkową kolekcję zapisów, które posiadają nieocenioną wartość zarówno w sensie artystycznym, jak i historycznym, dokumentując pięćdziesiąt lat działalności w zróżnicowanych realiach politycznych, przy współpracy niezwykle różnorodnego grona twórców, od pioniera polskiej awangardy Henryka Stażewskiego do międzynarodowej grupy artystów konceptualnych, wśród których można wymienić Lawrence’a Weinera, Daniela Burena, Christiana Boltanskiego i Bena Vautiera.

Od momentu powstania Galeria Foksal była miejscem niekomercyjnym. Jako instytucja państwowa przechodziła różne koleje odgórnie zarządzanych reorganizacji. Do roku 1984 funkcjonowała w strukturze przedsiębiorstwa Pracowni Sztuk Plastycznych, następnie działała w ramach Stołecznego Biura Wystaw Artystycznych. Obecnie jest placówką Mazowieckiego Instytutu Kultury.

Kolofon wystawy:

Kuratorzy:

Katherine Carl, Katarzyna Krysiak, David Senior

Współpraca:

Robert Jarosz, Martyna Stołpiec

Produkcja:

Szymon Maliborski

Realizacja:

Jakub Antosz, Jonasz Chlebowski, Michał Ziętek